

24. april 2024

UPA 2024/75-123

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at etablere en kommission med det formål at gøre brug af § 21 i Selvstyreloven.

(Medlem af Inatsisartut Kuno Fencker, Siumut)

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at pålægge Naalakkersuisut om at udskrive en principiel folkeafstemning om statsdannelse.

(Medlem af Inatsisartut Aqqalu C Jerimiassen, Atassut)

Oversat. Den grønlandske version er gældende.

Siumut takker forslagsstiller Kuno Fencker fra Siumut og forslagsstiller Aqqalu C. Jerimiassen fra Atassut for deres forslag. Der er to forskellige afstemninger: den første om at oprette et udvalg og den sidste om en folkeafstemning. Det andet forslag omhandler en vejledende folkeafstemning.

Da de nævnte forslag er blevet sammenlagt til én behandling, skal vi tydeligt udtrykke vores støtte til forslaget fra Kuno Fencker, Siumut, og vi mener også, at forslaget fra Aqqalu C. Jerimiassen, Atassut, kan inkluderes i arbejdet, da vi uanset skal forholde os til spørgsmålet på et hvilket som helst tidspunkt. Med disse indledende bemærkninger, vil vi fra Siumuts side fremføre følgende udtalelse:

Vi opnåede hjemmestyre i 1979 fordi vi havde viljen.

Vi opnåede selvstyre i 2009 fordi vi havde viljen.

Vi har udarbejdet en grundlov fordi vi havde viljen, og det næste skridt er vores endelige mål, nemlig en statsdannelse.

Hvis vi ønsker det, har vi mulighed for at gøre brug af § 21, da vores ret allerede er fastlagt i loven; spørgsmålet er blot, hvordan vi vælger at forfølge dette.

Hvis vi ønsker det, kan vi opnå det hurtigt, men hvis vi tøver, kan vi blive ved med at udskyde det i mange år og med alskens undskyldninger.

I Siumut har vi valgt den første mulighed, nemlig at Grønland i den nærmeste fremtid bliver en suveræn stat. Derfor ønsker vi at tage initiativ til at få § 21 i Selvstyreloven bragt i anvendelse med det formål at oprette et udvalg betroet en bestemt opgave. Vi støtter dette fuldt ud i Siumut, da forhandlingerne skal indledes.

Dette land som vi bebor, har været beboet af forskellige folkeslag, og de seneste indbyggere har været vores forfædre, os grønlandere. Selvom vi er en lille befolkning, har vi udviklet dette land trods undertrykkelsen under vores kolonisering. Den position, vi har opnået, skal vi ikke kimse ad, men vi skal stadig stræbe efter mere. Hvis vores forfædre kunne opretholde sig selv, kan vi også.

Hvis vi ønsker at samarbejde med andre lande, skal det ske under frihed og fri for undertrykkelse. Vi skal være i stand til at forhandle på egne vegne og selv danne vores udgangspunkt.

Det endelige valg om, hvordan det grønlandske folk ønsker at indrette dette land vil blive afgjort gennem en folkeafstemning, med det mål fuldt og helt at blive suveræne.

Vi må tage de næste skridt, for selvstyreloven alene vil ikke gøre dette land til en suveræn stat. Men en begrænset selvbestemmelse vil vores udviklingsmuligheder være begrænsede, hvorfor tiden er inde til, at vi selv tager styringen, for det er netop, hvad vi har brug for.

For at opnå vores fulde suverænitet og overtage alle ansvarsområder har vi brug for at samarbejde med andre lande, og derfor har vi brug for et velforberedt forarbejde.

Vi forstår grundlæggende Naalakkersuisuts ændringsforslag, og Siumut mener, at disse kan inkluderes som grundlag for det videre arbejde. Efter Siumuts opfattelse bør følgende punkter besvares i det videre arbejde:

1. Udvalgets opgaver skal være klart defineret og formuleret
2. Tidshorizonten for arbejdet skal grundlæggende fastlægges
3. Det skal præciseres, hvilke love der er relevante

I Siumut mener vi, at denne sag er så vigtig, at den skal fortsætte uden afbrydelse, selv efter et valg, og vi ønsker, at dette sikres.

Vi ønsker at blive en suveræn stat og udnytte vores mange muligheder uden begrænsninger fra Danmark. Ved at benytte denne mulighed skal de næste skridt, som vi selv vil initiere,

inkludere oprettelsen af en kommission/udvalg som Inatsisartut bemyndiger til, og med en afsluttende folkeafstemning blandt borgerne.

Til sidst vil jeg gerne citere Jørgen C. F. Olsen for følgende:

”Når først et folk selv står ved roret, uden indblanding udefra, opnås den fulde frihed.”

Med disse ord henviser vi punkterne til Inatsisartuts lovudvalg.

Vi kan selv, vi er forberedte og ønsker at tage det næste skridt, og vi inviterer dig til samarbejdet - for dig, for os og for vores land!

Doris J. Jensen

Siumut